GOVT. BRENNEN COLLEGE THALASSERY CENTRAL LIBRARY

Reg. No. : ....

Name : ....

V Semester B.A. Degree (CCSS – Reg./Supple./Imp.)
Examination, November 2015
CORE COURSE IN SANSKRIT
5B 08 SKT : Veda and Upanishat

Time : 3 Hours　　　　　　　　　　　　　　　　Max. Weightage : 30

Instruction : *Answer should be written in **Sanskrit**. In writing **Sanskrit Devanagari** script should be used.*

I. कोष्ठात् समूचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत :　　　　　　**(Weightage 1 for each)**

1) a) ऋग्वेदस्य कवि ब्राह्मणा सन्ति ?　　　　　　　　　**(3×1=3)**

(द्वे, चत्वारि, पञ्च)

b) सामवेदस्य ब्राह्मणं किम् ?

(शतपथम् , तलवकारं, कौषीतकी)

c) सामवेदीयं उपनिषत् किम् ?

(केन, छान्दोग्य:, कठ:)

d) प्रश्नोपनिषत् कया संहितया सम्बद्ध: ?

2) a) इन्द्र: कमसुरं हत्वागा: बहिरानीतवान् ?

(वल, शम्बरं, वृत्रम्)

b) देवं सवितारं किमर्थं हवयामि ?

(वृद्धये, ऊतये, शुचये)

c) अक्षाणां संख्या कति भवन्ति ?

(पञ्चाशत् , त्रिपञ्चाशत् , षट्पञ्चाशत्)

d) अक्षसूक्ते प्रयुक्तं छन्द: किम् ?

(जगती, त्रिष्टुप् , शक्वरी)

P.T.O.

3) a) तवैव नाम्ना भवितायमग्निः-कस्य नाम्ना ?

(यमस्य, नचिकेतसः, इन्द्रस्य)

b) न हन्यते हन्यमाने ——————

(आत्मनि, मनसि, शरीरे)

c) 'सहनाववतु, सहनौ भुनक्तु' इति मन्त्रःकुत्र वर्तते ?

(ईशोपनिषदि, प्रश्नोपनिषदि, कठोपनिषदि)

d) अद्वैतसिद्धान्तः केन स्थापित ?

(शङ्करेण, व्यासेन, वसिष्ठेन)

II. वाक्येनैकेन द्वयेनवा **पञ्चा**नामुत्तरं लिखत। **(Weightage 1 for each)**

(5×1=5)

4) षट् दर्शनानि कानि ?

5) चित्रभानुः इत्यस्य आशयः कः ?

6) अथर्व वेदस्य कति शाखाः के ?

7) अक्षास इदङ्कुशिनः कथम् ।

8) जाया तप्यते कितवस्य हीना-किमर्थं ?

9) कितवाय ऋषेः उपदेशः कः ?

10) सवितृसूक्तानुसारेण असुरशब्दस्य निष्पत्तिं लिखत।

11) विष्णोः वीर्याणि कानि ?

III. वाक्येनैकेन द्वयेन वा **चतुर्णा**मुत्तराणि लिखत। **(Weightage 1 for each)**

(4×1=4)

12) नास्तिकदर्शनानि कानि ?

13) प्रसिद्धानां दश उपनिषदांनामानि लिखत।

14) कीदृशा गावः वाजश्रवसा दानरूपेण प्रदत्ताः।

15) लोकादिकं यज्ञं कीदृशं भवति।

16) अन्धेनैव नीयमाना यथान्धाः के ?

17) प्रज्ञानेनैनमाप्नुयात् -कम् ?

IV. **द्वयो**राशयं एकैकया खण्डिकया विशदयत। **(Weightage 2 for each)**

(2×2=4)

18) यदङ्ग दाशुषे त्वमग्ने भद्रं करिष्यसि।
तवेत्तत् सत्यमङ्गिरः ।।

19) यश्शम्बरं पर्वतेषु क्षियन्तं चत्वारिंश्यां शरद्यन्वविन्दत्।
ओजायमानं यो अहिं जघान दानुंशयानं सजनास इन्द्रः ।।

20) त्रिपञ्चशः क्रीळति व्रात एषां देव इव सविता सत्यधर्मा।
उग्रस्यचिन्मन्यवे नानमन्ते राजा चिदेभ्यो नम इत्कृणोति।।

21) आकृष्णेन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यञ्च।
हिरण्ययेन सविता रथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ।।

V. **त्रयाणं** उत्तरं एकैकया खण्डिकया विशदयत। **(Weightage 2 for each)**

(3×2=6)

22) एतद्वितीयेन वृणेवरेण – द्वितीयं वरं किम् ?

23) अन्यं वरं नचिकेतो वृणीष्व – कुतः ?

24) कीदृशान् वरान् प्रष्टुं यमः नचिकेतसं उच्यते ?

25) सत्वं प्रियान् प्रियरूपांश्च कामानभिध्यायन् नचिकेतोऽ त्यस्राक्षीः।
नैतां सृङ्कां वित्तमयीमवाप्तो यस्यां मज्जन्ति
बहवो मनुष्याः ।। व्याख्यात

26) न साम्पराय प्रतिभानि बालं प्रमाद्यन्तं वित्तमोहेन मुढम् ।
अयंलोको नास्ति पर इति मानी पुनः पुनर्वशमापद्यते मे – व्याख्यात।

VI. द्वे उपन्यस्यत : **(Weightage 4 for each)**

(2×4=8)

27) अक्षसूक्ते वर्णितं कितवस्य आत्मप्रलापं विशदयत।

अथवा

ऋग्वेदोक्तरीन्या सवितुः स्वरूपं वर्णयत।

28) मुख्यानां दश उपनिषदां स्वरूपं वर्णयत।

अथवा

नचिकेतसं प्रति यमस्योक्तिं विशदयत।

———————